

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani

na dom dostavljen: K 24—
celo leto naprej 12—
pol leta 6—
četrt leta 2—
na mesec 1—

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.
Uredništvo: Knafljeva ulica št. 5 (v pritličju levo), telefon št. 34.

Izjava vseh dan zvečer izvezenih nedelje in praznika.

Iskrati veljajo: petekostopna petletna vrsta za enkrat po 16 vin, za dvakrat po 14 vin, za trikrat ali večkrat po 12 vin. Parte in zalupa vrsta 20 vin. Pošlano vrsta 30 vin. Pri večjih izvezenih po dogovoru.
Upravništvo naj se pošilja naročnice, reklamacije, tiskani listi t. d., to je administrativne stvari.

Posredovana številka velja 10 vinarjev.

Na plačilo naročila brez istodobne vplačila naročnice se ne odlo.
„Novinski tiskar“ telefon št. 35.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko: K 25—
celo leto skupaj naprej 13—
pol leta 6-50
četrt leta 2-30
na mesec 1—

Vprašani glede iskratov se naj pošilja za odgovor dopisnica ali znakna.
Upravništvo (spodaj, dvorišče levo), Knafljeva ulica št. 5, telefon št. 34.

Svetovna vojna.

Avstro-Ogrska napovedala Belgiji vojno. — Nemška križarka „Magdeburg“ razstreljena. — Po bitki pri Krasniku.

Naša vojna napoved Belgiji.

Dunaj, 27. avgusta. (Kor. urad.) C. in kr. poslanik na kr. belgijskem dvoru je dobil ukaz, naj brzojavi kr. belgijskemu ministru zunanjih del to-le:

»Po ukazu svoje vlade imam čast vaš ekscelenci sporočiti to-le: Ker je Belgija opetovano odklonila od Nemčije ji stavljene predloge in vojaško pomaga Franciji in Angliji, ki sta Avstro-Ogrski napovedali vojno, in vzpričo dejstva, da so avstrijski in ogrski državljani v Belgiji, kakor se je dognalo, morali trpeti, da se pred očmi kraljevskih oblasti ravna z njimi, kakor je v nasprotju z najprimitivnejšimi zahtevami človečnosti in kakor je celo nedopustno napram podanikom sovražne države, je Avstro-Ogrska primorana prekiniti diplomatske zveze in se od tega trenutka smatra kot v vojnem stanju z Belgijo. Jaz zapuščam Belgijo z osebnim poslanstvom in izročam zaščito, avstro-ogrskih državljanov poslaniku Združenih držav ameriških v Belgiji.

C. in kr. vlada je vročila potne liste grofu Erzembolitu de Dodzele. Podpisal Clar.«

Zmaga pri Krasniku.

Avstrijska armada je zmagovito prodrla na Rusko in je izvojevala sijajno zmago pri Krasniku. Boj je bil luten in Rusi so bili popolnoma poraženi. Glasom uradnega poročila sta stala južno od Krasnika dva popolna ruska kora. Navadno šteje ruski kor 44.000 mož, ki imajo 30.000 pušk, 64 strojnih pušk, 108 topov in 1000 jezdecev. Proti naši armadi je torej stalo več kakor 70.000 mož in več, kakor 200 topov. Ta prva velika bitka je kakor rečeno končala s popolno zmago avstrijske armade, ki je vjela 3000 ruskih vojakov, 20 to-

pov in 7 strojnih pušk. Ta zmaga se je dosegla, ker so avstrijski oddelki z veliko spretnostjo in naglico prišli čez Pilgovy in Trampol Rusom za hrbet.

Ta zmaga avstrijske armade je zelo velikega pomena, ker je z njo omogočena avstrijska ofenziva na obeh straneh Visle in so bili Rusi primorani se umakniti v smeri na Lublin.

Zmaga pri Krasniku je v vseh avstrijskih srcih vzbudila veselo zadovoljenje. Ravno tako pa tudi v Nemčiji.

»Norddeutsche Allg. Zeitung«, poluradno glasilo nemške vlade, pravi: »Z zmago pri Krasniku je dobljena prva velika bitka nad Rusi. S čustvi iskrenega ponosa jemlje Nemčija v vednost zmagovito prodiranje njene zaveznika. Kar je v dolgih letih miru pripravilo, to je zdaj sijajno prestalo prvo skušnjo in utrjuje v vsi Nemčiji in Avstriji splošno prepričanje, da sta Nemčija in Avstrija, boreč se ramo ob ramo, dorasli vsaki sili, ki bi se dvignila proti njima.

Bitka pri Krasniku.

Posebni poročevalec graške »Tagespost« poroča svojemu listu iz glavnega vojnega tiskovnega stana z dne 26. avgusta ob 10. dopoldne sledeče:

Boj pri Krasniku, ki je trajal tri dni, je končal včeraj s popolno zmago naših čet. Bojna črta je obsegala fronto v dolžini 70 kilometrov. Ruske čete so po površini cenitve bile močne najmanj 200 tisoč mož. Po njihovem porazu so se v divjem begu potegnili proti Lublinu. Naša kavalarija jih je takoj z vso odločnostjo zasledovala. Ta prvi veliki in odločujoči uspeh avstrijskega orožja je provzročil povsod velikansko navdušenje. Med našimi vojniki vlada silno navdušenje. Naša častna velika

zmaga se smatra za dobro znamenje za prihodnje dni. Povsod se ljudstvo veseli in prireja armadi ovacije. Izgube sovražnika so, čeprav se dosejda še ne dajo natanko preценiti, zelo velike.

Dunaj, 26. avgusta. (Kor. urad.) Po poročilih vojnih poročevalcev tukajšnjih listov se je udeležilo boja pri Krasniku štiri do pet korov, to je približno 200.000 mož. Fronta Rusov je segala od Frampola do Jožefova ob Visli. Rusi so severno od Frampola in južno od Krasnika razpostavili po en kor. Boj se je pričel v nedeljo. Najmanj dva nadaljna ruska kora sta prišla od severa. Nadaljevanje boja je Ruse popolnoma porazilo, tako da so se umaknili proti Lublinu. Naša kavalarija energično zasleduje sovražnika.

Berolin, 26. avgusta. (Kor. urad.) Tu so se ponovile včeraj zvečer navdušene manifestacije za Avstro-Ogrsko povodom zmage pri Krasniku.

Berolin, 26. avgusta. (Kor. urad.) »Oesterreich an Ehren und Siegen reich«, tako je naslov članka v »Vossische Zeitung« o bitki pri Krasniku. Članek izjavlja: Sijajna zmaga našega zaveznika vzbujajo povsod na nemških tleh živo navdušenje, ravno tako, kakor da smo sami izvojevali zmago. V resnici je v Nemčiji in Avstro-Ogrski vse skupno, veselje in žalost, prihodnost in usoda.

Pozorišče avstrijsko-ruskih bojev.

Naše čete prodirajo sedaj med Kielcem in Radomom.

Kielce je gubernijsko glavno mesto in šteje 31.000 prebivalcev. Mesto ima lepo lego in leži ob reki Sielnici. V Kielcu je sedež rimsko-katoliškega škofa. V škofski palači se nahajajo slike škofov od l. 1292. naprej.

Radom je tudi gubernijsko glavno mesto in šteje 51.000 prebivalcev. V mestu je precejšnja usnjarska industrija.

Izmed vseh teh mest je največje Lublin, ki šteje sedaj 63.000 duš. Svoje dni je to mesto igralo veliko vlogo v poljski zgodovini. Tu je opetovano zboroval poljski državni zbor. Pod kraljem Žigo Avgustom I. 1569. je zboroval tu poljski državni zbor celo leto. Pod vladjo poljskih kraljev Jageloncev so se tu vršili sloveči

sejmi. V spomin združitve Litve s Poljsko so tu postavili železen obelisk, ki še sedaj stoji na trgu. Sedaj je Lublin gubernijsko glavno mesto in sedež ruskega kornega poveljstva. Mesto, ki ga obdajajo nizki holmi, jezera in močvirja, leži na griču ob reki Bistrici.

O junaškem stotniku Gebauerju.

Stotnik Karel Gebauer se je, kakor je znano, s svojo izredno hrabrostjo odlikoval v boju pri Kamionki Strumilovi. Stotnik Gebauer je sin podmaršala Antona Gebauerja. Posvetil se je vojaški karijeri in absolvirao vojno akademijo. Kot stotnik je vzel dopust. Nekaj časa je bil generalni tajnik neke velike trgovske družbe, v zadnjem času pa ravnatelj nekega hrvatskega premogokopa. Ob izbruhu vojne se je stotnik Gebauer prostovoljno javil v službovanje. Bival je takrat s svojo ženo in svojim desetletnim sinom na Koroškem. Od tam je šel na Dunaj, od koder so ga dirigirali na sever. Njegova soproga je hčerka holandske konzula Grünfelda v Brnu, dama, ki je znana in splošno spoštovana tako na Dunaju, kakor v Brnu. Dva Gebauerjeva brata sta tudi častniki, starejši je major, mlajši pa stotnik. Tudi oba brata se sedaj nahajata na bojišču.

Nova bitka med Nemci in Francozi v teku.

Pariz, 25. avgusta. »Temps« poroča: Iz črte Charleroi in Thuin se sliši grmenje topov. Pričakuje se bitke na črti Charleroi-Thuin-Mons.

Uničena nemška križarka.

Berolin, 28. avgusta. (Kor. urad.) Wolffov urad javlja: Državni mornarični urad razglašajo: Mala križarka »Magdeburg« je pri pojezdu v finski zaliv blizu otoka Odensholm v megli zapeljala na skale. Pri tem vremenu ni bilo mogoče, da bi ji bile druge ladje pomagale. Ker ni bilo mogoče ladje proč spraviti, je vsled napadov daleč močnejših ruskih bojnih sil zletela v zrak in tako storila časten konec. Med streljanjem sovražnika je torpedovka N 26 rešila večji del moštva, kar ga je bilo na razleteli križarki. Izgube križarke

»Magdeburg« in torpedovke N 26 še niso povsem dognane. Doslej je javljeno, da je 17 mrtvih in 20 ranjenih. Rešenci pridejo danes v nemški pristan.

Mala nemška križarka »Magdeburg«, tipa ladje »Breslau« je bila 136 m dolga in 13,3 m široka, prostora je imela za 4550 ton in stroje z 29.904 konjskimi močmi. Oborožena je bila z 12 topovi ter je imela posadko 373 mož.

Nemci zasedli Gent.

Londonski Reuterjev urad poroča iz Genta: Dne 20. avgusta zjutraj sta dospela pred mestna vrata dva nemška kavalerijska polka, en huzarski in en ulanski polk. Župan je šel k njim, da se z njimi dogovori zaradi predaje mesta: Popoldne so dospeli v Gent nemški častniki v avtomobilu in se pripeljali pred mestno hišo. Brzobjavne postaje so zaprte. Mnogo beguncev je dospelo v Gent in Ostende. — Gent leži na pol poti iz Bruslja v Ostende, ki je utrjen na morski strani.

Gubernator Belgije.

Berolin, 25. avgusta. (Kor. urad.) Z upravo zasedenih delov Belgije je bil od cesarja Viljema pooblaščen generalni felmaršal baron von der Goltz, katerega je cesar imenoval za generalnega guvernerja. Civilna uprava je prideljena vladnemu predniku von Sandtu v Aachenu, ki je imenovan za upravnega šefa. Baron von der Goltz je že odpotoval v Belgijo, da prevzame svoje posle.

Zaplenjen belgijski denar.

Iz zanesljivega vira poroča korespondent »Lokalanzeigerja« iz Aachena, da so v Lüttichu med drugim zaplenili tudi dva velika denarna zaboja, ki sta vsebovala lüttiški vojni zaklad z vsebino 5 in pol milijonov frankov. Dalje se poroča, da so nemške čete v Dolhainu našle v kleti neke gostilne veliko zalogo bencina in delov za avtomobile. Sigurno se domneva, da je bilo vse to namenjeno za Francoze, ki bi bili res rabili vse to ravno pred nemško mejo. Gostilničarja so nemške čete ustrelile, predno se je zaloga v njegovi kleti našla.

LISTEK.

Za bolezen so toplice, za ljubezen jih pa ni!

Slike iz topliškega življenja.

Spisal B. P.

(Dalje.)

»Ali ste res oženjeni?«

»Kajpada!«

Karabidajdik se je poredno zasmel.

»O saj poznam take muhe! Smo vsi enaki, nihče nič boljši. Toda zdaj vam ne kaže drugega, kot da se skrijete, da vam gospa ne napravi javnega škandala, potem pa, da tudi na skrivnem odidete. Mojemu varstvu se izročite, pa se ne boste kesali.«

Karabidajdik je bil dosti pаметen, da bi izpeljal svoj načrt. Čez dan naj se odpravim iz Jelovine, zvečer, ko bo tema, naj se vrnem, uredim svoje reči, potem pa se odpeljem z vozom do železniške druge postaje, kjer me ne bo nihče poznal. On bo pa precej raznesel vest, da sem že odšel, in da me žena zastoni čaka v Jelovini.

Karabidajdikov načrt sem odobrila in mu takoj stisnil dve kroni, več pa da dobi zvečer.

A v tem sem zagledal Kavko, ki jo je primahal v popolni svoji uniformi iz županove hiše. Korak je nameril naravnost proti meni in ko je dospel tik mene, polbil mi je roko na ramo in zaklical z oblastnim glasom:

»V imenu postavbe ste aretirani!«

»V imenu kakšne postavbe?«

vprašam.

»V imenu postavbe komisije za javno moralo. Z menoj!«

Ker se nisem premaknil, potegnil je Kavka zarjavelo sabljo iz nožnice in rekel:

»Ne pomaga vam nobena reč več. Zvedeli smo toliko obtežilnega o vas, da je zastojni vsak izgovor in vsak odpor. Kar pred menoj, sicer —!«

Bil sem aretiran.

Aretacija v Jelovini ni vsakdanja reč in tudi moja ni bila. Ze tačas, ko se je izvršil med menoj in policajem navedeni prijazni pogovor, nabral se je kup ljudi okrog naju, jaz pa, ki vedno sovražim tako javno ogorčenje, mahnil sem jo proti županovi hiši, da me je Kavka komaj dohajal.

Tam je bila že zbrana komisija za javno moralo in sveto čistost: Fajmošter, župan in dva občinska

svetovalca. Ko sem vstopil, obsuli so me tako krvoločni in ljuti pogledi, da so me v resnici zapeli v sencih.

Kavka je obstal pri vratih, jaz pa sem moral stopiti naprej. Fajmošter je vodil izpraševanje, župan je bil zapisnikar.

»Vi ste?«

»Predno odgovorim, vprašam, kaj sem zakrivil, da ste me dali pritirati sem kot hudodelca.«

»Molčite!« ukazal je fajmošter, »odgovarjajte le na postavljena vprašanja.«

Povedal sem, kdo sem.

»Vere?«

»Krščen sem po rimsko-katoliškem obredu.«

»Ne vprašamo vas po tem,« revsknil je fajmošter, »povejte, če ste liberalec.«

»To vendar ni nobena verska sekta.«

»Seveda ni, ker je liberalizem identičen z brezverstvom.«

»Jaz ne sodim tako,« rekel sem, »poznam takozvane liberalce, ki so prav dobri rimsko-katoliški verniki.«

»Zapišite liberalce!« velel je fajmošter županu, meni pa z izrazom srednjeveškega inkvizitorja govoril:

»Obtoženi ste, da ste delali javno pohujšanje v naši katoliški občini in fari, da ste hodili okrog z mladimi dekleti, ne samo po dnevi, tudi zve-

čer v mraku so vas zalotili v taki družbi. To je po naših predpisih in postavah prepovedano in zato boste sojeni in obsojeni.«

»Naznamim vas pristojni oblasti, da vam izbiže iz glave take bedaste neslanosti.«

Hotel sem oditi, a Kavka mi je zastavil pot.

Toda jaz nisem dosti pomišljal. Zgrabil sem dedca za prsi in ga treščil med slavno komisijo, da je priletel fajmoštru na kolena, sam sem pa hitel na prosto.

Karabidajdik sem našel še na mostu.

Potegnil me je za seboj v stransko ulico, kjer naju je zakrilo gostoveje bližnjega sadnega vrta. Od tam me je peljal po dosedaj mi neznanih ovinkih, da sva prišla skozi zadnja vrata v hišo Vesele vdove.

»Spremenil sem načrt,« rekel mi je sluga medpotoma, »nespametno bi bilo, če bi se zadnji dan ne imeli dobro.«

Vesela vdova se mi je ljubeznivo nasmejala, ko me je zagledala ter mi s posebno prisrčnostjo podala svojo ljubko ročico.

Natočila nam je v visoke kozarce penete se tekočine. Veselje je napolnilo žile, kaj mi je bilo mar vse neprijetno in zoperno! Veselo vdovo

sem objel in zaplesal z njo pristrčen valček ob gramofonski godbi.

Tedaj so se odprla vrata naše sobe — sedeli smo v zadnji sobi — in med vrati se je prvi prikazal Kozlič. Na stran zasukani nos je bil čudno krvavo rdeč in je oznanjal hudo uro.

»Aha, aha!« kimal je prišlec in iz teh dveh besedi je bila spoznati srčna zadovoljnost, ki so jo potrdile še besede: »Iskali smo, kar smo našli. Le naprej, moji dami, ptiček je v kletki, ptiček je vjet.«

In vstopili sta dami: Kosmačka in moja žena kot eriniji.

Kritičen moj položaj, Blaž, si lahko predstavljate. Dami sta privreli vsaka na eno stran mene. Kosmačka je bila od jeze blede kot dvakrat prebeljena stena, moja žena pa od razburjenosti rdeča kot kuhana pesa. Iz oči je obema švigal plamen sovražstva s tako silovitostjo, da bi se bil jaz gotovo užgal, če bi bilo le nekoliko več fosforja v meni, kot ga je navadno v človeku.

Sprva sta me obe gledali strašno, naravnost grozno sovražno, potem se je pa vsulo.

»Škandal!« vzbuhnila je Kosmačka.

»Sramota!« zakričala je moja žena.

(Konec prihodnj.)

Namur je padel.

»Wiener Allg. Zeitung« piše: Po padcu Namurja ni več resne ovire za nemško armado na potu v Pariz. Lüttich in Namur sta imela namen, zadrževati nemško armado toliko časa, da se francoski vzhodni armadi posreči, udreti v Alzacijo in Lotaringijo in zadeti Nemčijo v srce. Zdaj je ta ofenziva francoske armade strta in ker gredo Nemci iz severa, čez Belgijo, na Francosko, so postale brez vrednosti vse trdnjave, ki jih je Francija žrtvovala mnogo milijard zgradila na svoji vzhodni meji in je francoska vzhodna armada sploh v nevarnosti, da ji pride nemška armada za hrbet.

Brez dvoma je, da so Nemci imeli pri Namurju opraviti samo s francosko armado, ker se je belgijska armada umaknila od Bruselja proti severu v smeri na Antwerpen.

Tako je en udarec za drugim zadal francosko armado. Z brezprimerno naglico in smelostjo pa tudi hladno preudarnostjo je nemško armadno vodstvo na delu, da z napotom vseh sil premaga Francoze.

V štirih velikih bitkah so bili Francozi v zadnjih dneh poraženi. Samo dobra dva tedna je tega, kar je cesar Viljem odpoval iz Berolina v glavni stan. Sinovi in unuki zmagovalcev iz l. 1870. so še prekosili svoje očete in stare očete.

Število borilcev pri Metz.

Iz Berolina poročajo, da je znalo število borilcev v velikanski bitki pri Metz na dolžini kakih sto kilometrov 310.000 Francozov z 900 topovi, katerim je stalo enako število Nemcem nasproti. Skupaj je bilo torej na tem bojišču nad 600.000 mož, ter presega to število vse, kar je znano iz zgodovine.

Vpad Rusov v Vzhodno Prusko.

Vpad Rusov v Vzhodno Prusijo se registrira od nemških listov brez vznemirjenja, samo z globokim sočutjem. V splošnem gledajo listi na odločitev na bojišču v Vzhodni Prusiji brez strahu in s trdnim zaupanjem v vodstvo armade in nemških čet. Splošno sočutje vzbujajo begunci iz Vzhodne Prusije, ki so pribežali v Berlin in ki jih je vzel v svojo oskrbo Rdeči križ. Po njihovem pripovedovanju divjajo kozaki na barbarski način. Vasi in trge požigajo, prebivalce pa more.

Poročevalec lista »Lokalanzeiger« poroča z vzhodnega bojišča, da se tamkaj pripravljajo zmagovit pohod. Zadnji boji so bili zelo krvavi in težki. Mnogokrat je prišlo do boja iz bližine. Nižino pri Elbingu nameravajo poplaviti. Prebivalstvo je pobegnilo.

V Berlinu se ne vznemirjajo.

Berolinski listi beležijo, kakor poročajo iz Berolina, brez vsakega vznemirjenja vest, da so Rusi vdrl v vzhodno Prusijo. Listi izrekajo samo globokočutečo sožalje pristno nemškemu prebivalstvu one pokrajine, ki so jo označevali za zibelko pruske monarhije. Sicer pa pričakujejo brez bojzani odločitve na vzhodnopruskem bojišču, ki je po zadnjem generalnega kvartirnega mojstra neposredno pred durmi, in zaupajo nemajno v armadno vodstvo in v nemške čete, katerim se bo gotovo posrečilo odbiti rusko ofenzivo. Že sedaj je dokazano, da je nemški odpor kos še mnogo močnejšim napadom.

Vsestransko se poudarja, da se je z vpadom Rusov v vzhodno Prusijo računalo že ob izbruhu vojne. Na dolgo raztezajoče se mejo je naravno proti takšnim sovražnim vpadom težko braniti. Na informiranih mestih ne prikrivajo, da bo treba za kratko časa žrtvovati gotove pokrajinske dele. Hrabre nemške čete, ki stojé tamkaj na meji, so dolgo časa odbijale Ruse s krvavimi glavami, toda umljivo je, da je sedaj jela Rusija s svojimi glavnimi silami operirati proti vzhodni Prusiji. Ker je generalni štab to že preje vzel v svoje račune, ni mogel razvoj dogodkov nikogar presenetiti, zato se tudi sme trdno zaupati nemškemu armadnemu vodstvu, da je ukrenilo vse potrebne protiodredbe.

Cesar Franc Jožef podeli cesarju Viljemu veliki križec vojaškega reda Marije Terezije.

Dunaj, 28. avgusta. (Kor. urad.) Cesar je poslal cesarju Viljemu sledečo brzojavko: Velikost in uspeh krasnih, mogočnega sovražnika uničujočih zmag, ki jih je pod Tvojim vrhovnim vodstvom izvajala nemška armada, je zahvaliti Tvoji železni volji, ki je silni meč nabrusila in zasukala. Lovorju, ki te kot zmagovalca krasi, bi rad dodal najodličnejši vojaški častni znak, ki ga imamo,

ter te prosim, izvoli sprejeti veliki križec mojega vojaškega reda Marije Terezije kot znamenje mojega visokega uvaževanja in svetega bojnega bratstva. Znake ti prinesem, dragi prijatelju, poseben odposlanec, kadar ti bo po volji. Dobro vedo, kako Ti in Tvoja armada cenite genijalno delovanje generala infanterije pl. Moltkeja, mu podeljujem s tem komanderski križec vojaškega reda Marije Terezije.

Franc Jožef.

Cesar Viljem svoji vojski.

Dortmund, 27. avgusta. (Kor. urad.) Poročevalec tukajšnjega lista »Tremonia« poroča, da je nemški cesar Viljem zbral v glavnem taborišču čete k paradi in jih nagovoril sledeče:

Tovariši! Zbral sem vas tu okrog sebe, da se z vami veselim lepih zmag, ki so jih naši tovariši izvajali v več dneh v vročem boju. Čete iz vseh pokrajin so pripomogle z nepremagljivim junaštvom in neomajno zvestobo k velikemu uspehu. Stale so pod poveljništvom sina bavarskega kralja druga zraven druge in so se bojevale z enako hrabrostjo čete vseh letnikov, aktivno vojaštvo, rezerve in domobranstvo. Za to zmaggo se imamo pred vsem zahvaliti našemu staremu bogu. On nas ne bo zapustil, ker se borimo za sveto in pravično stvar. Mnogo vaših tovarišev je že padlo v boju. Umrli so kot junaki za domovino. Hočemo se jih tu častno spomniti in jim zakličemo v čast trikratni hura. Še imamo več krvavih bitk pred seboj. Upajmo na nadaljne enake uspehe. Mi ne popustimo in bomo šli sovražniku močno za kožo. Ne zapuščamo nas to prepričanje v zaupanju na našega starega boga tam zgoraj. Mi hočemo zmagati in mi bomo zmagali.

Načrti Anglije na morju.

O angleških načrtih na morju poroča »Neue Zürcher Zeitung« po poročilih londonskega poročevalca »Tribune« sledeče: Angleška admiraliteta ne namerava sedaj še poskusi nemškega brodovja in si izsiliti pomorsko bitko, marveč hoče na Severnem morju le obdržati nadvlado in ščititi francosko obal pred nemškimi napadi. Dalje se hoče angleško brodovje potruditi, da uniči nemško pomorsko trgovino in da blokira nemško obal, da v slučaju, če bi trajala vojna delj časa, Nemčiji odreže preskrbovanje z živili. Na Angleškem se misli, da bo pod takimi pogoji končno nemško brodovje prisiljeno se spustiti v ofenzivo in da bo pod mnogo bolj neugodnimi razmerami prisiljeno se spustiti v odločilno bitko. Uspeh teh spekulacij je seveda odvisen od tega, kaj namerava Nemčija s svojim brodovjem na morju, vsekakor pa sigurno ne bo tako prijazna, da bi ustregla vsem željam sovražnika, ne da bi poskusila njegove namene kolikor mogoče preprečiti.

Angleška poslanska zbornica.

London, 26. avgusta. (Kor. urad.) Preko Berolina se poroča: V današnji seji angleške zbornice je naznanil ministrski predsednik Asquith pod živahnim odobravanjem zbornice, da bo jutri predlagal, da se izroči kralju Jurju prošnja, da izreče belgijskemu kralju izraze simpatije in občudovanja, s katerim angleška zbornica presoja junaški odpor belgijskega vojske in belgijskega ljudstva proti lahkomiselni invaziji v njene pokrajine. Obenem naj se naznani belgijskemu kralju zagotovilo in sklep Anglije, da bo na vsak način podpirala prizadevanje Belgije za obrambo lastne neodvisnosti in mednarodnega prava Evrope.

Angleška ekspedicija na kontinent.

Po poročilu Reuterjevega urada, ki ga ponatiskuje amsterdamski list »Allgemeen Handelsblad«, je sedaj angleški ekspedicijski oddelek, ki naj na kontinentu skupaj s francoskimi in belgijskimi četami operira, srečno dospel na francoska tla. Vkrancje čet v Angliji se je izvršilo brez kakšne nezdode. Nadalje pravi poročilo Reuterjevega urada, da so angleške čete v najboljšem razpoloženju dospole v Boulogne in da so bile tamkaj navdušeno sprejete. Čete so korakale prepevačjo po cestah in so se od časa do časa slišali klici: Ali nam je upadel pogum? Ne! Ali bomo zmagali? Seveda! General French je stal ob izkrcanju čet v Boulogne na krovu neke ladje, obdan od svojega generalnega štaba. Zupan mesta Boulogne je sprejel generala v vojaški pozi. V Parizu je prebivalstvo navdušeno sprejelo generala Frencha, ko je njega in druge častnike spoznalo po njihovih uniformah.

Angleška ne odstopa.

Dunajski »Zeit« prijavlja iz londonske »Times« sledeče: Vojni načrt lorda Kitchenerja stoji na potrebi, se pripraviti na dolgo vojno. Iz tega je sklepati, da rabi naš vojni minister armado 500.000 mož, ki se priklonijo sedanjemu učinkovitemu stanju, in mogoče je, da v času, ko bodo druge države vsled oslabiljenosti primorane se umakniti s pozorišča, bo Angleška najbolj sposobna, vojno nadaljevati. Zakaj na noben način ne pojde za mir, pri katerem bi mi ne imeli edino odločilno besedo. In če bi bili celo razbiti vsi naši zavzniki, bomo mi bo nadaljevali, dokler ne bo naš sovražnik ležal na tleh in ker stoji tudi Rusija na naši strani in soglašja z našo metodo boja, zato tudi v slučaju, da bi bili Francozom usojeni uničujoči porazi, ne smemo izgubiti poguma in upanja. Angleška je kakor dogga, ki uničujočega popada svojih čekanov ne opusti, dokler nasprotnik ne leži brez moči na tleh.

Povratak Avstrijcev iz Anglije.

V torek 25. t. m. je dospelo na Dunaj osobe avstro-ogrsko poslaništva in konzulata v Londonu in 237 avstro-ogrskih podanikov. Sotrudnik lista »Neue Freie Presse« je imel razgovor z bivšim našim generalnim konzulom v Londonu, grofom Sigzom-Norisom, ki se je o položaju avstro-ogrskih državljanov v Angliji izrazil med drugim tako-le:

Angleške oblasti so delale vojaščini podvrženim moškim vse mogoče težkoče, da bi preprečile njih odhod. Za to je čisto gotovo, da so pridržali v Angliji več tisoč avstro-ogrskih državljanov. Toda o njihovi usodi naj ne bo nihče v skrbeh. Seveda se bodo morali v marsikaterem oziru omejiti, ni pa se jim treba bati brutalnih nasilstev, ako se uklonijo oblastvenim naredbam.

Avstrijci in Nemci ne smejo sedaj imeti na Angleškem nobenega avtomobila in nobenega telefona. Pri telefonu se mora vsakdo posluževati samo angleškega jezika.

Avstrijci in Nemci ne smejo stanovati v bližini kake trdnjave ali kakega pristanišča. Zanje se je uvedlo prisilno zglaševanje.

Avstro-ogrski poslanik grof Mensdorff-Ponilly je odpoval iz Londona 16. t. m. Na kolodvor so se prišli posloviti vsi člani ministrstva razen Sir Edvarda Greyja. Poleg osebja poslaništva in konzulata se je odpeljalo z njim še 237 avstro-ogrskih državljanov. Angleška vlada jim je dala za vožnjo na razpolago parnik »Aaro«, ki jih je prepeljal v Zenovo v Italijo. Semkaj so dospeli po sedemdnevni vožnji. V Zenovi je dala našemu poslaniku italijanska vlada na razpolago poseben vlak, ki je prepeljal Avstrijce v Pontabeljo na Koroškem. Od tu so se preko Beljaka odpeljali na Dunaj.

Kardinalski kolegij in predlog za premirje.

»Tribuna« poroča, da je v zadnji seji kardinalov, ki se je vršila dne 21. t. m., stavil kardinal Agliardi predlog, kolegij naj izreče vojskojučim se vladam iskreno željo, da naj se med konklavom sklene premirje, da bi se konklave vršil v času, v katerem ne bi bilo na svetu nobenega krvoprelitja. »Pester Lloyd« pripominja k temu, da je trovezje sovražni kardinal Agliardi stavil ta predlog najbrže zaradi katoliške Francije, ker nista Angleška in Rusija katoliški državi. V sedanjem položaju bi Franciji pač najbolj koristilo tako premirje. Da se poslužuje Francija posredovanja kurije, ki je bila ravno od Francije najbolj zaničevana, kjer se je izvršila ločitev cerkve od države, to ne sme nikogar začuditi, posebno, če pozna spremenjajočo se francosko politiko. Tudi se ne sme nihče čuditi, da niti Avstro-Ogrska, niti Nemčija ne čutita potrebe, da bi sprejeli kako tako posredovanje. Prostost konklave je itak zagotovljena s slavnostno izjavo italijanske vlade: za sentimentalnosti pa, za katerimi preži nizka spekulacija, sedaj v teh resnih časih ni časa.

Pomirjevalni poskusi pariških listov.

»Neue Freie Presse« priobčuje iz Pariza preko Ženeve to-le poročilo:

Pariški listi pozivajo prebivalstvo, naj neomejno zaupa vrhovnemu vodstvu francoske armade. Merodajen naj bo za Francoze zgled angleškega naroda, ki trdno kakor skala veruje v srečno zvezdo lorda Kitchenerja.

Združene države absolutno nevtralne.

Dunaj, 27. avgusta. (Kor. urad.) Šef na Dunaju se mudeče američke

specialne misije za olajšanje povratka Severoamerikancev, nadomestni vojni tajnik Breckbridge, je izjavil napram nekemu sotrudniku lista »Die Zeit«, da bodo ostale Zedinjene države v sedanji vojni absolutno nevtralne. Izjavil pa je, da imajo Zedinjene države do Avstro-Ogrske in Nemčije žive simpatije, in se je zahvalil za podporo, ki jo je užival pri izpolnjevanju svoje naloge s strani nemških in avstro-ogrskih oblasti. Danes ga je ameriški veleposlanik predstavil zunanjemu ministru Berchtoldu, kjer se je vršil tudi zajutrek.

Mlin smrti v Šabcu.

Iz Budimpešte poroča »N. P. J.« iz ust nekega bojevnika izpred Šabca sledeče: V Šabcu, čigar ulice in ceste so bile popolnoma prazne, nas je pričakoval zahrbtni sovražnik. V mestnem parku, kjer so debela drevesa zakrivala sovražnika, je bilo na nas vrženih naenkrat mnogo bomb. Vendar pa je trajal ta bombardement le kratek čas. Naše čete so pričele takoj streljati in so zažgale tudi drevesa. Kdor je hotel uiti ognju, tega so naši takoj postrelili. Predno so naše, za Šabac določene čete vkorakale v mesto, so morale prestatati še marsikak boj z iregularnimi četami. Na južnem koncu mesta je stal velik, petnadstropen parni mlin, v katerem je bilo mnogo četašev, žen in otrok. A naši ljudje so bili previdni. Sumljivo se jim je zdelo, da so bila vsa okna mlina odprta in da je bilo večkrat videti razne osebe smukati mimo oken. Naenkrat so se prikazali komitaši pri oknih. Imeli so ročne granate, ki so jih metali na cesto proti našim četam. Več teh granat se je tudi res razletelo, toda naših čet to ni spravilo iz ravnotežja. Vojski so ostali mirni, spravili so ranjence, nato pa so pričeli obstreljevati mlin. Mlin je bil takoj v ognju. Ljudje, ki so bili v mlinu, kakih 650 četašev in še več žen in otrok, — to število smo izvedeli od nekega meščana, — je zgorelo, ali pa so jih naši postrelili.

Srbske grozovitosti.

Dunaj, 27. avgusta. (Kor. urad.) Od našega armadnega poveljstva odredjena preiskava o srbskih grozovitostih in o kršenju mednarodnega prava, o kateri smo že poročali, se nadaljuje. Razen že objavljenega rezultata, je treba zabeležiti še to-le:

Srbske čete masakrirajo in pohablajo vjetnike in ranjence. Tako smo na primer našli nekega našega vojaka, ki so mu bile odrezane roke in glava. Srbske čete so streljale na naša obvezovališča. Srbski regularni oddelki razvijajo bele zastave in napadajo, čim ustavimo ogenj, zahrbtno naše čete. Vojski II. in III. poziva, ki nimajo ne uniforme, ne drugih označb, in četaši, mečejo pred grozečim vojnim zajetjem orožje proč in skušajo igrati vlogo mirnih državljanov. Pri mrtvih četaših smo našli patrone, nabasane z žebli in s kosi bakra in vitriola. Srbsko civilno prebivalstvo, zlasti ženske in otroci, streljajo in mečejo bombe iz zasede in za hrbtom armade. Na naši strani justiciramo vohune, civilne osebe in četaše, ki so se pregrešili na omejen način. V Lešnici, kjer je prebivalstvo vobče nastopalo sovražno, smo za kazen vzeli denarno kontribucijo.

Dunajski Poljaki.

Dunaj, 27. avgusta. (Kor. urad.) Včeraj zvečer se je vršilo tu zborovanje na Dunaju živečih Poljakov, da zavzamejo stališče napram akciji glede ustanovitve poljskih legij. Na zborovanju se je izkazala požrtvovalnost na Dunaju živečih Poljakov za boj proti carizmu. Poveljnik dunajskih poljskih strelcev, gradbeni komisar Gallitza, je sporočil kot uspeh dunajskega organizacijskega dela, da je en oddelek pripravljen na odhod pod njegovim vodstvom. Zbirka denarja, ki so jo napravili po koncu zborovanja, je imela zelo lep uspeh.

Pastirsko pismo rusinskega metropolita.

Lvov, 27. avgusta. (Kor. urad.) Rusinski metropolit grof Szepticki je izdal na vse obsejne prebivalce treh grško-katoliških škofij v Galiciji pastirsko pismo, v katerem opozarja na to, da car ni mogel trpeti verske in narodne svobode, ki jo uživajo Rusini v avstro-ogrski monarhiji. Rusija skuša sedaj z razširjanjem letakov pregovoriti rusinski narod k izdajstvu domovine. Pred takimi hujskanji se je treba varovati. Rusini naj do zadnje kaplje krvi ostanejo zvesti habsburški dinastiji in monarhiji, s katero so po božji volji zvezani.

Od Rusije zaplenjeni avstrijski trgovski parniki.

»Piccolo« poroča, da je razven obeh avstro-ogrskih parnikov »Zora« in »Prazzatus«, ki sta bila oba registrirana v pristani v Dubrovniku, in ki jih je zaplenila belgijska oblast, dohitela ista usoda tudi parnik »Aristea« družbe G. L. Premuda v Trstu. »Aristea« je dospela 29. julija v Petrograd po blago, a je bila takoj po izbruhu vojne zaplenjena. Moštvo so izkrcali in obdržali v Petrogradu. Drugi parnik, ki so ga ruske oblasti zaplenile, je »Erna«, registriran v pristanišču v Trstu, lastnina posestnika paroplovne družbe I. Veszelja v Pragi. Parnik je bil zaplenjen v Marianoplu v Azovskem morju, dalje je bil zaplenjen tudi parnik »Istok« paroplovne družbe »Unione« v Dubrovniku, in sicer v Taganrogu. »Aristea« ima prostora za 5300 ton, »Erna« 1500 ton, »Istok« pa, ki je dospel 1. t. m. v Taganrog, 4546 ton.

Odhod japonskega poslanika.

Dunaj, 27. avgusta. (Kor. urad.) Japonski poslanik je danes z vsem poslaniškim osebjem zapustil Dunaj. Dan mu je bil na razpolaganje posebni vlak. Peljal se je najprej v Bern, kjer je tudi pooblaščen kot poslanik.

Trgovske ladje.

Budimpešta, 27. avgusta. Ogrski korespondenčni urad javlja z Reke: Parnik avstro-ogrsko Lloydja »Trieste« je dospel danes iz Kalkute semkaj. Ladja se je 21. t. m. pripeklila v Port - Said, kjer so ji angleške pristanske oblasti navzile internacionalnemu značaju suškega kandra prepovedale peljati dalje. Angleži so hoteli odstraniti Markonijev aparat te ladje in so ga šele pustili, ko je zapovednik ladje s častno besedo obljubil, da aparata ne bo več rabil. V Port - Saidu navzoče ladje so bile molestirane. Njihove Markoni - aparate so Angleži spravili na kupno. Parniku »Dörrlinger« je bilo onemogočeno nadaljevanje vožnje s tem, da so mu vzeli važen del stroja. Šele po opetovanih protestih konzulata je mogel 10. t. m. odriniti proti Trstu.

Odhod vojne bolnice št. 1.

Dunaj, 27. avgusta. (Kor. urad.) Danes popoldne se je z vzhodnega kolodvora odpeljala vojna bolnišnica št. 1. Z njo je odšlo 114 oseb, zdravnikov, častnikov, lekarnarjev, sanitetnih vojakov, usmiljenke in trenski vojski. Bolnišnica ima sabo svoj avtomobil. Neposredno pred odhodom vlaka je prišel na kolodvor nadvojvoda Fran Salvator s spremstvom. Ko je množica zapela cesarsko pesem, je nadvojvoda imel na ekspedicijo nagovor, v katerem jo je pozival, naj hrabro izpolnjuje svojo dolžnost in naj s potrpljenjem prenaša nadloge, ki se bodo pojavile. Nadvojvoda je imel potem cerkle, nato pa se napotil k vozu, v katerem je bilo nastanjen moštvo. Nadvojvoda jih je ogovoril: »Nadejam se, da se bo ste vrlo držali.« Kakor iz enih ust je zadonelo: »Da, Cesarska Visokost, izpolnjevali bomo svojo dolžnost do smrti!« Nadvojvoda je odvrnil: »Vso srečo vam želim na pot!« Med viharimi »Hurra« - klici je vlak zapustil kolodvor.

Za Rdeči križ in vojno skrb.

Dunaj, 27. avgusta. (Kor. urad.) Danes se je odpeljal prvi izmed štirih sanitetnih vlakov Nemškega viteškega reda s Severozapadnega kolodvora na bojišče. Vlak ima 50 vozov, ki imajo napisane s kredo razne patriotične in sarkastične napise. Na kolodvoru so bili navzoči nadvojvoda Evgen in nadvojvodinja Izabela, soproga vrhovnega armadnega poveljnika nadvojvode Friderika s hčerami. Nadvojvoda in nadvojvodinja sta se prisrčno razgovarjala z gospodi, ki so spremili vlak in s strelčini, nakar se je vlak med navdušenimi klici »Slava« odpeljal.

Dunaj, 27. avgusta. (Kor. urad.) Nadvojvodinja Izabela, soproga vrhovnega armadnega poveljnika nadvojvode Friderika, je zadnje dni obiskala vojake, nastanjene v garnizijski bolnišnici in v Rudolfinenhauzu.

Dunaj, 27. avgusta. (Kor. urad.) Nadvojvoda Friderik in soproga sta darovala razen onega zneska 100.000 kron, ki smo ga že omenili, vojni skrb, ki je pod protektoratom nadvojvodinje Zite in nadvojvode Evgena, nadaljnih 50.000 K, ki se razdeljejo sledeče: 20.000 K vojnemu pomožnemu uradu notranjega ministrstva za Avstrijo, 20.000 K za Ogrsko in 10.000 K v isto svrhu za Bosno in Hercegovino.

Praga, 27. avgusta. (Kor. urad.) Uradništvo vseh kategorij, namestništva, deželnega šolskega sveta in vseh okrajnih glavarstev in politič-

nih ekspozitur na Češkem, se je stavilo priznanje uradni poštvovalnosti vojnim pomožnim akcijam na razpolago. Ne glede na večje zneske, ki jih daruje od slučaja do slučaja, je uradništvo sklenilo, da da ves čas vojne 1% svoje mesečne plače za vojno pomoč.

Pomožne akcije.

Rim, 27. avgusta. (Kor. urad.) Razen drugih pomožnih del, je državna uprava sklenila, da se naj prično, oziroma nadaljuje, v kolikor to dopuščajo okoliščine, regulacijska dela ob avstro - ogrski meji ob Moravi.

Kazen za razširjanje neresničnih vestí.

Dunaj, 27. avgusta. (Kor. urad.) Kakor poroča korespondenca Wilhelm, sta bila v Reichenau aretirana neki šofer in njegova žena, ker sta razširjala nespametno vest, da je več avstro - ogrskih generalov prodalo sovražniku vojne načrte. Oddali so oba zaradi razširjanja neresničnih vznemirajočih vestí in zaradi razhajanja c. in kr. armade okrajnemu sodišču v Glognitzu.

Razdejana vas.

Strassburg, 27. avgusta. (Kor. urad.) »Mersinger Nachrichten« poročajo, da so Nemci na povelje popolnoma razdeljali kraj Dalmheim na Lotarinskem v okraju Chateau Salins, ki ima 286 prebivalcev, ker se je dne 20. avgusta zahrbtno streljalo iz hiš na nemške čete.

Razmerje med Avstro - Ogrsko in Italijo.

Rim, 27. avgusta. (Kor. urad.) Nasproti neosnovanim vestem pariškega »Petit Parisien«, konstatira »Agenzia Stefani«, da je razmerje med Italijo in Avstro - Ogrsko izborna.

Iz francoske vojske.

Pariz, 26. avgusta. (Kor. urad.) »Agence Havas« poroča: General Gallieni je bil imenovan namesto generala Michela za vojaškega gubernatorja v Parizu. General Michel je v obdobju vrednega samozatajevanja prošil za poveljništvo pod generalom Gallienijem. Uradni list bo razglasil jutri naredbu, s katero se provizorično dovoljuje, da smejo za časa vojne častniki ne glede na službeno starost napredovati.

Francozi odpeljali žene in otroke.

Strassburg, 27. avgusta. (Kor. urad.) Wolffov urad poroča: Pri cesarskem carinskem ravnanstvu je izpovedal carinski ravnatelj v Saleu pod prisego sledeče: Ko so Francozi dne 11. avgusta prišli skozi Salez, so prišli francoski orožniki ter vzeli 8 žen uradnikov s kakimi 20 otroci, med njimi nekaterimi komaj 3 tedne starimi, na dveh volovskih vpregah s seboj ter so jih pripeljali v St. Dien, kjer so jih pred neko tovarno odložili. Kaj se je nadalje zgodilo z ženami in otroci, ne vemo.

Rusi in Turki v Črnem morju. — Rusi pred Burgasom.

Jugoslovanska korespondenca iz Carigrada: Po nekem vladnem poročilu je rusko črnomorsko brodogradilno pred tremi dnevi na odprto morje. Pričakuje se, da bo tudi turško brodogradilno, pod vodstvom »Sultana Selimana« (preje »Goeben«) in »Midilija« (preje »Breslau«) odplulo v Črno morje, da bo tamkaj križarilo.

»Vittorulo« priobčuje od svojega sofijskega korespondenta brzjavko, datirano od 20. t. m., ki ima sledečo vsebino: Danes ponoči je priplula pred mesto Burgas, v bolgarske vode, neka ruska divizija ruskega črnomorskega brodogradilja, ki je namerila svoje reflektorje na mesto. To je povzročilo po celotnem mestu velik strah. Prebivalci so kljub pozni uri, — bilo je že okoli polnoči, — zapustili hiše in pobegnili iz mesta, ker so se bali, da bodo Rusi mesto obstreljevali. Imena ruskih vojniških ladij, ki so priplule v bolgarske vode, niso znana.

Nevtralnost Turčije.

Ali bo ostala Turčija do konca vojne nevtralna? To je pač poglavitno odvisno od razmer na Balkanu. Dejstvo je, da je Rusija odpoklicala iz Kavkaza največji del svoje armade, in iz tega se sklepa, da Rusija ne računa na kake turške napade na njene meje iz takomenovanih armenških vilajetov. Že od spomladi ima Turčija samo najpotrebnejše vojaštvo v celi pokrajini Erzerum, a je zdaj zbrala precej vojaštva pri Sivasi. Turški vojaški krogi so mnenja, da bi se Turki ne mogli ubraniti

Rusov, če bi ti navalili na Erzerum, zato so zbrali svoje vojaštvo okrog Sivasa.

Kakor znano, se je Rusija po drugi balkanski vojni zelo zavzela za to, da bi dosegla vojaško konvencijo s Turčijo. Tega dela ni vodil poslanik Oiers, ampak prvi svetnik ruskega poslanstva v Carigradu, Džulkovič, ki je sicer šele tri leta tam, a si je znal pridobiti posebno veljavo v merodajnih turških krogih. Stvar je dozorela že tako daleč, da bi se bila morala vojaška konvencija podpisati. Toda veliki vezir Said Halim se je najbrže po vplivu Enver-paše odločno uprl, češ, da Turčija še dolgo ni v takih razmerah, da bi morala skleniti vojno konvencijo.

Med Rusijo in Turčijo torej ni nobene zveze in Turčija lahko neha biti nevtralna kadar hoče. Očividno je, da so vodilni turški krogi zelo navskriž, kaj naj ukrene Turčija. Pribiti pa je treba eno: Ministri Talat, Džemal in Džavid, ki so glavni nositelji misli za zblizanje Turčije z Rusijo, nimajo sicer večine v ministristvu, pač pa imajo v rokah vse glavne časopise, ki dela v Carigradu javno mnenje in pod njihov vpliv je prišel tudi turški korespondenčni urad, »Agence Ottomane«.

Vprašanje nove Balkanske zveze.

Carigrad, 26. avgusta. (Kor. urad.) Turško časopisje razmotriva vprašanje Balkanske zveze in soglasno konstatira, da je zveza vseh balkanskih držav nemogoča. »Tanin« se bavi zlasti s propagando, ki jo dela buhareški list »Journal de Balkan«, ter pravi, da je udeležba Srbije in Črne gore na zvezi nemogoča. Ker sta namreč ti dve državi v vojni z neko evropsko skupino, bi se morala tudi nova Balkanska zveza obrniti proti trozvezi, kar pa je nemogoče.

Francozi in Črnogorci.

Nemški listi poročajo, da je francoski oddelek vojaštva, ki je bil v Skadru, dobil ukaz, naj gre na Cetinje in naj se pridruži črnogorski armadi.

Razstreljen most.

Sofija, 27. avgusta. (Kor. urad.) Kakor poroča »Dnevnik«, je bil razstreljen most med Negotinom in Zaječarjem, ki je doslej posredoval glavni dovoz živil za srbsko vojsko iz Rusije.

O vzrokih svetovne vojne.

V »Oesterr. Rundschau« piše znani baron Chlumecky o vzrokih svetovne vojne. Chlumecky je mnenja, da se je tripelentna pripravljala diplomatsko in vojaško, da bi ali 1. 1916, ali 1917. napadla Avstrijo in Nemčijo in vodila proti njima vojno na uničenje. Rusija naj bi dotlej izpopolnila mrežo svojih železnic, pomnožila svojo armado z ustanovitvijo novih korov in čim najbolj možno pomnožila svoj mornarico. Upalo se je, da bo dotlej obnovljena balkanska zveza in da se bo Srbija tako ojačila, da bo mogla napasti Avstrijo. Baron Chlumecky pravi, da je velika zasluga avstrijske armade, da je ta načrt pravočasno razkrila. Od tega trenutka, piše baron Chlumecky, je imela Avstrija samo eno dolžnost, ohraniti sebe in onemogočiti načrte sovražnikov. Zato so bile tudi zahteve avstrijske note na Srbijo tako štriktne. Odgovor Srbije je, po zadržanju barona Chlumeckega, pokazal avstrijski diplomaciji, da hoče Rusija izpolniti svoje sovražne načrte proti Avstriji in začeti boj na življenje in na smrt. Razkrilo in potrdilo je to postopanje Rusije v trenutku, ko je Avstrija napovedala Srbiji vojno.

Vojne kontribucije.

Nemško armadno vodstvo je stolnemu mestu Belgije naložilo, da mora plačati vojno kontribucijo v znesku 200 milijonov frankov. Vojna kontribucija se imenuje tista svota, ki jo naloži zmagovalcem zasledenim mestom ali občinam. V prejšnjih časih je bila vojna kontribucija nekaka odkupnina; z dotično vsoto so se namreč mesta ali dežele odkupile od sovražnika, da ni ropal in pustošil. Zakaj v prejšnjih časih ni bila vojna boj med državami, ampak boj se je vodil proti državi, proti armadi in proti prebivalstvu. Zmagovita armada je smela ropati kolikor so ji dovolili njeni zapovedniki. Pozneje se je iz tega razvila naveda, da se je prebivalstvo odkupilo. Današnje mednarodno pravo seveda ne pozna več plenjenja in tudi kontribucije v starem pomenu besede niso več dovoljene. Po modernem pravu so kontribucije dovoljene samo v naslednjih treh slučajih: 1. Kot nadomestilo za pravico, pobirati davke, ker sme zmagovalna država v vsakem

zavojevanem in okupiranem okraju davke nalagati; 2. kot nadomestilo za rekvizicije, da ni treba potrebnih za armado v naturalijah pobirati; 3. kot kazen. V nemško - francoski vojni 1. 1878. je nemška armada v vseh zasledenih provincah Francije nalagala znatne kontribucije, zlasti da s tem odgovori na pregreške proti vojnu pravu, ki jih je v mnogih slučajih storilo francosko civilno prebivalstvo. Posebno velike kontribucije so bile naložene v Alzaciji, ker je jako mnogo moških prebivalcev te dežele pobegnilo čez mejo in vstopilo v francosko armado. Dalje ima kontribucija tudi namen, pritisniti na nasprotno vladno, če vojna dolgo traja, da sklene mir.

Preskrbovanje vojaštva.

Marsikdo razmišlja in vprašuje, kako se pač našim vojakom godi na bojnem polju in kako je kaj preskrbljeno s hrano. Prebivalstvo je lahko v tem oziru brez skrbi. Za hrano je izdatno in izvrstno preskrbljeno in tudi pri prodiranju v sovražne dežele se bo pač težko kdaj primerilo, da bi morali trpeti pomanjkanje, zakaj sistem preskrbovanja živeža je pri nas natančno urejen.

V prejšnjih vojnah je bilo seveda slabše. Takrat je vojaštvo bilo navezano na posebna skladišča, ki so šla z njimi in vsled tega se je tudi vojaštvo le počasi naprej pomikalo in je bilo pri svojih operacijah zelo ovirano. Že za časa Napoleona I. se je to obrnilo na bolje; ker se je Napoleon vedno vojeval v tujih deželah, so morale te skrbeti za vojaštvo; to se je zgodilo potem rekvizicij.

Dandanes pa za vojaštvo potrebna živila pridobivajo v prvi vrsti potom rekvizicije med prebivalstvom, a kar manjka, se za vojake pošilja z železnicami in ladjami, ali z vozovi in avtomobili. Hrana se pripravlja vojaštvu največ v kuhinjah, ki se vozijo z njimi, tako da vojakom ni treba šele tedaj kuhati, kadar se kje utabore, marveč lahko dobe potrebno hrano tudi med marširanjem in celo med bojem.

Vsak vojak dobi za zajterk kavo ali juho, opoldne juho, meso (40 dek) in prikuho in zvečer zopet meso in prikuho. Tudi za močnate jedi je preskrbljeno. Vrh tega dobi vsak vojak na dan 40 dek kruha, nekaj vina ali čaja in tobak. Vsak vojak ima pri sebi eno normalno porcijo hrane in dve rezervni porciji (konzerve), ki se jih sme dotakniti le v največji sili. Meso se vozi za vojaštvom na provijantnih vozovih.

Vojaške pekarnice, ki se vozijo z vojakom, skrbijo za to, da dobi vojak vsak dan svojo porcijo svežega kruha. Te pekarnice so zakurjene že med maršem, tako da je, dospelši na cilj, kruh hitro spečen. Za en dan imajo te pekarnice potrebno moko vedno seboj. Tako pekarna speče 1500 porcij kruha, če dela 12 ur.

Vojaška prenaključna kuhinja ima tri velike kotle za 93 litrov in mal kotel za 20 litrov. V dveh velikih kotlih kuhajo meso in juho, v tretjem pa prikuho. V malem kotlu kuhajo čaj ali vino.

Seveda je treba dobivati vsa živila v prvi vrsti iz lastne dežele in zato je pred vsem potrebno, da je vsa armada v nepretrgani zvezi z operacijsko bazo. Ves dovoz poskrbi in urejuje etapno zapovedništvo.

Iz tega se vidi, da armada tudi pri najhujšem naporu ne bo trpela pomanjkanja.

Poročilo o ranjenih in bolnikih.

Skupni centralni izkazni urad je izdal dne 24. avgusta poročilo o ranjenih in bolnikih št. 1. Zaznamek obsega 840 mož, ki so bolni ali ranjeni. Ranjenih imenuje zaznamek 25. Iz naših krajev so v zaznamku sledeči:

Gau Rudolf, kanonir, trdnjavski artilerijski polk št. 5., 1. rezervna stotinja, Tržič (Primorsko), rojen 1883, bolan, se nahaja sedaj v trdnjavski bolnišnici št. 1 v Risani. Hvala Albert, kanonir, trdnjavski artil. polk št. 5., 2. stotinja Sežana, rojen 1881, bolan, kakor zgoraj. Kvečič Ivan, kanonir, trdnjavski artil. polk št. 1., 5. stotinja, Trst 1885, bolan, kakor zgoraj. Lenganer Karel, kanonir, črnomorski artil. odd. št. 2/3, Lenkovitz Štajersko 1875, bolan, sedaj v rezervni bolnišnici v Miskolcu. Pechiar Vetran, kanonir, trdnjavski artil. polk št. 5., 1. rezervna stotinja, Trst 1882, bolan, trdnj. bolnišnica št. 1. v Risani. Piškur Fr., nadom. rezervist, pehotna divizija št. 28, 17. štabna stotinja, Rodova vas 1891, bolan, rezervna bolnišnica v Miskolcu.

Seznam izgub št. 6. z dne 25. avgusta 1914 obsega 2 mrtva in 2 ranjena častnika ter 9 mrtvih in 16 ranjenih mož. Po domovinski pristojnosti ni nobeden iz naših krajev.

Dnevne vesti.

— Iz seje deželnega odbora. Odpošlje se brzjavna čestitka kranjske dežele nadvojvodi Frideriku kot vrhovnemu armadnemu poveljniku na dosedanjih slajnih uspehih avstrijskega orožja, združena z iskreno željo in trdnado na hitro popolno zmago nad vsemi sovražniki. — Za približek in pogoščenje odhajajočih vojakov je izdala dežela 10.000 K, kar deželni odbor soglasno odobri. — Deželni glavar poroča o dosedanjem uspehu deželne akcije za podporo potrebnim rodbinam vpoklicanih vojakov in naglašja, da bo treba to akcijo nadaljevati v soglasju z deželno vlado, ker bo le na ta način tudi naša dežela deležna prispevkov iz dotičnega centralnega fonda, ki se zbira na Dunaju. — V svrhu vzdrževanja javne varnosti po deželi organizovale se bodo v vseh občinah posebne javne straže, ki bodo nosile kot znak deželni grb. — Deželna centralna posredovalnica za delo je organizovana ter bo dal deželni odbor na razpolago potrebne prostore in uradno osebo. — Za aprovizacijo občin po deželi se bo potrebno ukrenilo. — O predlogu deželnega odbornika dr. Trillerja, naj se spričo nepričakovanim zaprekom zoper uveljavljanje soglasnega deželnozbornskega sklepa na regulacijo učiteljskih plač in glede na dejstvo, da je za to regulacijo dano pokritje v deželnem proračunu za leto 1914., dovolji takoj vsemu učitelstvu brez izjeme najvišja, t. j. 25% draginjske doklada, se bo sklepalo v prihodnji seji, ko bo predložen deželnemu odboru finančni efekt takega ev. sklepa. (Ker je velika večina učiteljskega itak že deležna 10%—25% draginjske doklade, bi dr. Trillerjev predlog gotovo ne zahteval niti četrtinke kredita, ki je vpostavljen v dež. proračunu za tekoče leto za zboljšanje učiteljskih plač in zagradel je pač opravičeno upanje, da bo deželni odbor predlogu pritrldil ter v tem vsaj deloma odpopmed veliki bedi učiteljskega stanu v teh težkih časih.)

— Poizvedovalna pisarna »Rdečega križa« na Dunaju. (Auskunfts-bureau vom Roten Kreuze in Wien, VI. k. u. k. Kriegsschule.) Da se omogoči svojem k vojakom vpoklicanih, bolnih ali ranjenih vojakov doseči zanesljivo pojasnilo o nahajališču in stanju dotičnikov, ustanovila je družba »Rdečega križa« na Dunaju poizvedovalno pisarno. Vprašanja na to pisarno naj bodo le pismena ali telegrafna; iz tehničnih vzrokov se ne bodo dajala ustmena pojasnila. Za vprašanja so najprimernejše od »Rdečega križa« založene dopisnice z odgovorom. Na Dunaju je zvezno vodstvo izdalo take dopisnice z nemškim besedilom z znamko za 5 v, podružnica v Ljubljani pa s slovenskim besedilom in brez znamke. Te dopisnice se dobivajo po 5 v po vsem Kranjskem v krajih, kjer so okrajna glavarstva in sodišča in sicer v poštinih uradih. (Slovenske dopisnice brez znamke je treba opremiti z znamko za 5 v.) Vsa vprašanja naj se razložno napišejo v obeh deželnih jezikih. Priporočati je, da bi dopisovanje s poizvedovalno pisarno prevzela v vsakem kraju oseba, ki ima lepo in razložno pisavo. — Naslov za telegrafna vprašanja je: »Rotkreuz-Auskunfts-bureau Wien«, v slučaju pa, da se zahteva telegrafnega odgovora, naj se doplača 1 krono. Nadaljna vprašanja naj se naslavljajo na nahajališče, ki ga bo navedla poizvedovalna pisarna. Ker se vsakega, v kak sanitetni zavod sprejetega bolnega ali ranjenega vojaka takoj naznani poizvedovalni pisarni, je umljivo, da more ta le o teh osebah dajati pojasnila; zato se priporoča le tedaj vprašati, ako je sumnja o obolesti ali ranjenosti dotičnika dovolj utemeljena, ker je sicer primorana poizvedovalna pisarna sploh ne odgovoriti, ali pa dati negativen odgovor.

— Vojnopoštni promet. V razglasih glede vojnega poštnega prometa, ki so bili ob začetku mobilizacije nabiti pri vseh političnih in občinskih uradih, je za naslovljenje vojnopoštne pošiljatev naveden sledeči zgled: Prejmi korporal Janez Potočnik, pehotni polk št. 4, 12. kompanija, vojno poštni urad št. 65 (Feldpostamt Nr. 65). Že iz nadpisa »zglede« in iz okoliščin, da je v naslovu navedeno namišljeno ime, je razvidno, da je tudi označbo »vojnopoštni urad št. 65« smatrati le za zgled. Kljub temu je več pošiljatev naslovlilo vojnopoštne pošiljatev na »vojnopoštni urad št. 65«, najbrže v popolnoma napačnem domnevanju,

da se ima vse vojnopoštne pošiljatev poslati na vojnopoštni urad št. 65. To je popolnoma napačno. Na vojnopoštne pošiljatev je marveč napisati ona številka vojnopoštne urada, katero je dotična v vojni se nahajajoča oseba svojem v domovini naznanila, oziroma poslala. Vsak vojak dobi v to svrhu od svojega poveljstva več uzorcev za vojnopoštne naslove, v katere mora tudi številko onega vojnopoštne urada napisati, na katerega je navezan. Samo one pošiljatev je mogoče v vojni se nahajajočim osebam dostaviti, ki so opremljene z, od naslovljenca samega naznanjeno vojnopoštno številko. Samo ob sebi je umevno, da svojci, v vojni se nahajajočih oseb z veliko nepotrpežljivostjo pričakujejo poročila svojih dragih. Naravno je, da v času, ko se vojna proti sovražniku pomiče in ko se posamezni oddelki vedno bolj od poštinih nabirališč oddaljujejo, pismena poročila vojakov vedno več in več časa rabijo, predno pridejo naslovljencu v domovini v roke; to je tem lažje razumljivo, če se pomisli, da pošte vojnih železnic veliko počasneje vozijo kot one mirnovnih železnic. Da se ta vsled obstoječih razmerah nastala in popolnoma naravna zakasnenja nekoliko zmanjšajo, si bo vojna pošta kakor tudi državna pošta na vso moč prizadevala, da zvezo v vojni se nahajajočih oseb z domovino kolikor moč pospeši.

— Oddelki vojaških novincev se bodo iz ozirov na vezbanje, nastanjanje in zlasti še na gospodarstvo nameščali tudi izven svojih dopolnitvenih postaj v stalnih garnizijskih krajih tistih vojaških zborov, ki so bili nastanjeni v ozemskem okolišču. Torej bodo zlasti manjši garnizijski kraji, ki so gotovo obžalovali odhod vojaških čet, zopet stalno imeli svoje vojake.

— Pričetek ljudskošolskega poduka na Kranjskem. Deželni odbor je nasvetoval deželnemu šolskemu svetu, da naj se prične šolski poduk po mestih in industrijskih krajih redno, na deželi pa s 1. novembrom, ker bodo kmetje rabili otroke za poljska dela.

Iz Celja. (Darovi za Rdeči križ.) Pola g. M. Levstika — Celiška okolica: župan Fazarinc 5 K; ravnatelj Smertnik 10 K; Kramer 5 K; Pinter 6 K; Hočvar 5 K; Franjo Karlovšek 2 K; V. Kukovec 3 K; Stepic 3 K; Peperko 2 K; Ant. Sušnik 20 K; Grah 3 K; Maloprou 4 K; Jerič 5 K; dr. Singer 2 K; Jost-Cilenšek 6 K; Krušič 2 K; Samec 4 K; Planinšek 3 K; Žuza 2 K; Nachberger 5 K; Železnik 2 K; Brenc 2 K; Mirnik 3 K 20 v; Benčan 12 K; po 1 krono Arzenšek, Kupljen, Karnjovšek, Zemljak, Strenčan, Divjak, Spajzar, Mirnik Mar., Golob, Oblak, Dren, Kočvar, Strašek, Klinar, Liza Nachberger, Lipovšek, Kovač, Brence Fr., Hribnik, Zupanc, Trupej Fr. (1 K 20 v), Podjavršek, Jakše, Repič, Berk, Mirnik Jak., Bornšek, Dolenc, Kodela, Šribar, Škamel, Kodela Urša, Majcen, Vetrnik, rodbina Samec 4 K 60 v, družba pri Jezerniku 1 K 14 v, Resnik 1 K 40 v, Zupanc, hiša Lednikova 2 K 20 v. Prišrna hvala!

Drobne novice s Štajerskega. Imenovanje. Deželno finančno ravnanstvo je imenovalo računskega praktikanta Andreja Raucha za asistenta. — Prijet slepar. V Gradcu so prijeli mesarskega pomočnika Ivana Lamprechta, rodoma iz Gradca zaradi prave prefrigate sleparije. Lamprecht si je dobil uniformo »Deutschmeisterov« (znanege dunajskega polka), obvezal si vrat in glavo in je lagal v Gradcu, kamor se je pripeljal z vlakom od juga, o strašnih bojih za Lovčen, o zasledenju Cetinja, o zgubah naše armade, ki so znašale v bojih za Lovčen 13.000 mož in dr. Gradčani so mu vse verjeli in ga bogato obdarovali. Končno je prišel zraven neki vojak, ki je pa dvomil na pripovedkah tega »Deutschmeistera«, ker je vedel, da se nahaja polk drugod. Ranjenca so malo natančneje pogledali in spoznali v njem — starega graškega znanca. Sleparja so zaprli. (Pripominjamo, da je ta »Deutschmeister« pripovedoval svoje »doživljaje« tudi po spodnještajerskih postajah Južne železnice, Op. uredn.) — Umrla je v Mariboru gospodična Aurelija Kokali, 17 let stara. Njen oče je uslužbenec Južne železnice.

Umrl je v Zaljni na Dolenjskem nadučitelj gosp. Josip Svetina v starosti 53 let. Pogreb se vrši jutri ob 10 uri dopoldne. Bodi mu lahka zemlja!

Razne stvari.

Kaj volovski žolodec vse prenese. Živinozdravnik Hofer je bil poklican k nekemu posestniku v Reitu na Štajerskem, kateremu je obolel vol. Pri preiskavi je živinozdravnik

dognal, da ima vol nekaj v želodcu. Pri operaciji je zdravnik iz volovskega želodca potegnil 40 centimetrov dolgo in 2 centimetra debelo palico.

* Temu je privoščiti. Glavni dobitek sarajevske dobrodelne loterije v znesku 2500 K je zadel madžarski brivec Marossy. Njegovo ime je znano, kajti dne 28. junija pri atentatu storjenega na prestolonaslednika, je Marossy potegnil iz reke Miljacke atentatorja Cabrinovića in je tudi ubil, nego da je živ prišel v roke pravice.

Brzobjavna poročila.

Nepremagljiva nemška ofenziva.

Berolin, 27. avgusta, došlo 28. avgusta ob 10. uri 55 min. (Kor. urad.) Wolffov biro javlja: Iz velikega glavnega taborišča poročajo: Nemška zapadna armada je devet dni po svoji koncentraciji med neprestanimi zmagovitimi boji prodrla na francosko ozemlje. Od Cambrija do južnih Vogezov je bil sovražnik povsod poražen in se umiče na celi črti. Velicina njegovih izgub na padlih, vjetih in trofejah se pri ogromni razsežnosti bojišč ne da niti približno pregledati.

Armada generalnega polkovnika pl. Klucka je pri Maubeuge potisnila nazaj angleško armado in jo je večkrat znova napadla jugozapadno od Maubeuge, skušajoč jo obkrožiti. — Armada generalnih polkovnikov pl. Bülowa in barona Hausena ste v večdnevni bojli popolnoma porazili okrog 8 armadnih francoskih in belgijskih korov med Sambro, Namurjem in Masom in jih sedaj zasledujeta vzhodno od Maubeuge. — Namur je padel po dvadnevni obsesteli. — Z napadom na Maubeuge smo že pričeli. Armada vojvode Albrehta (Württembergskega) zasleduje poraženega sovražnika preko reke Semois in je že prekoračila Maso. — Armada nemškega prestolonaslednika je zavzela utrjene sovražnikove položaje pred Longwyjem, je odbila močan napad od Verduna in koraka sedaj proti Masl. Longwy je padel. — Armada bavarskega prestolonaslednika so pri zasledovanju v Lotaringiji napadle nove sovražne čete s pozicij pred Nancyjem in od južne strani. Napad je bil odbit. — Armada generalnega polkovnika pl. Heeringena nadaljuje zasledovanje v Vogezih proti jugu.

Za obkolitev Antwerpna v njegovi okolici postavljene čete, so mnogo Belgičev vjele in zaplenile več topov. Belgijsko prebivalstvo se udeležuje skoraj povsod bojev. Zato so bile zaukazane najstrožje odredbe za vdusitev franktirerskega in četašk. gibanja. Doslej je moralo ostati varstvo etap v rokah armad. Ker pa bo do armade pri nadaljnjem prodiranju potrebovale te moči v fronti, je ukazal nemški cesar mobilizacijo črne vojske. Črna vojska se bo vporabila v varstvo etap in za zasedenje Belgije. Ta dežela, ki pride pod nemško upravo, se bo izrabljala za vojne potrebe vsake vrste, da se domače dežele razbremenijo. Generalni kvartirski mojster pl. Stein.

Red Marije Terezije cesarju Viljemu. Dunaj, 28. avgusta. (Kor. urad.) Listi pišejo o podelitvi reda Marije Terezije nemškemu cesarju Viljemu ter označujejo to podelitev kot velepomemben akt, s katerim se na novo potrjuje pristržno in neomajno prijateljstvo med obema vladarjema in obema državama.

Imenovanja v vojski.

Dunaj, 28. avgusta. (Kor. urad.) Cesar je imenoval fml. Ivana Friedla, poveljnika 26. domobranske pehotne divizije za poveljnika IX. armadnega zbora ter ga obenem imenoval za fzm., za poveljnika 26. domobranske pehotne divizije je bil imenovan Kritek in Alfred Kraus za poveljnika 29. pehotne divizije.

Avtomobilska tovarna zgorela. Praga, 27. avgusta. (Kor. urad.) Waltherjeva tovarna za avtomobile v Jinolicah nad Prago je danes popolnoma zgorela. Trideset avtomobilov je bilo mogoče rešiti.

Poslopje, stroji in še neizdelani vozovi so bili uničeni. Škoda znaša več stotisoč kron.

Luitpold bavarski k.

Monako, 27. avgusta. (Kor. urad.) Princ prestolonaslednik Luitpold bavarski je danes dopoldne v Berchtesgadu umrl. Zbolel je bil za vnetjem sapnika.

Bolgarska.

Sofija, 28. avgusta. (Kor. urad.) »Agence telegraphique bulgare« poroča: Vojni minister se je odpeljal danes zvečer inspicirat novince v novozasedenih pokrajinah, ki so bili vpoklicani k tritedenski vojni vežbi. Ore za Bolgare, ki so se priselili iz pokrajin, ki so pod tujim gospodstvom. Ta inspekcija je bila že dolgo nameravana.

Sofija, 28. avgusta. (Kor. urad.) Kralj je pooblastil ministrskega predsednika, da odgojenega sobranja, ki bi se moralo sestati 29. t. m., ne skliče.

V Turčiji prorokujejo vstajo muzlimanov.

Carigrad, 27. avgusta. (Kor. urad.) »Tasvir i Eskiir« govori o zatiranju muzlimanov v angleških, ruskih in francoskih posestih ter izjavlja: Sedanja svetovna vojna ne bo ostala omejena na Evropo. Ta vojna je orodje božje pravičnosti za izlam, ki je že dolgo vrsto let vkovan v železen obroč. Končno je vendar prišel trenutek, da bo tudi izlam dvignil svojo glavo.

Papeževe besede o vojni.

Rim, 27. avgusta. (Kor. urad.) »Agenzia Stefani« poroča: Senator profesor Marchiafava izjavlja, da je vest nekega dunajskega lista glede besed papeža Pija X. v zvezi z vojnimi dogodki, ki jih je baje on sporočil, neresnična, ter dostavlja, da ni dovolil poročevalcu kakega dunajskega lista nikak intervju.

Papeževa oporoka.

Rim, 27. avgusta. (Kor. urad.) Oporoko papeža je ta popolnoma sam spisal na bel papir, ki ima v sprotnem tisku grb svete stolice. Oporoka je 3 strani dolga, jasno in kaligrafično pisana. Najprej priporoča papež Pij X. svojo dušo vsemogočnemu Bogu s prošnjo do Marije. Nato določa nekatere legatve v obliki poročila za svojega naslednika. Oporoka se bo objavila kot dokument v čast pokojnemu papežu, čegar popolno nesebičnost v posvetnih stvarih dokazuje.

Bubonska kuga v Pireju.

Dunaj, 27. avgusta. (Kor. urad.) Korespondenca »Wilhelm« sporoča, da se je glasom poročila avstro-ogrskemu misije v Atenah v Pireju pojavilo 5—6 slučajev bubonske kuge. Oficijozno priznavajo samo 3 slučaje, od katerih je imel eden smrten izid.

Umrli so v Ljubljani:

Dne 21. avgusta: Sestra Judita Mihaela Micotis, usmiljenka, 34 let, Zaloška cesta 11.

Dne 25. avgusta: Simon Cajhen, delavec, 65 let, Opekarska cesta 16.
Dne 26. avgusta: Ana Pirnat, hči paznika v prisilni delavnici, 6 tednov, Cesta na Kodeljevo 3.
Dne 28. avgusta: Marija Kozmarnik, žena čevljarja in hišnika, 68 let, Breg 20. — Marija Dečman, bivša delavka, 24 let, Radeckega cesta 9.

V deželni bolnici.

Dne 22. avgusta: Josip Oblak, kajžarja sin, 13 let.
Dne 24. avgusta: Gotard Biglez, cerkovnik, 46 let. — Josip Šteblaj, poljski dninar, 19 let.
Dne 25. avgusta: Andrej Golob, čevljarji mojster in meščan, 64 let. — Filip Vrtovec, založni nadzornik pivovarne »Union«, 55 let.

Današnji list obsega 4 strani.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Valentin Kopitar.

Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.

Meteorološko poročilo.

Vidna nad morjem 800-2 Srednji uradni tlak 730 mm

avgust	čas opazovanja	stanje barometra v mm	temperatura v °C	Vetrovi	Nebo
27.	2. pop. 9. zv.	732.9 732.7	25.5 16.5	sr. jzah. brezvetr.	jasno
28.	7. zj.	736.0	12.4	sl. jvzh.	soparno

Srednja večerajšnja temperatura 17.7°, norm. 17.6° Padavina v 24 urah mm 0.0.

Potrjim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, prežalostno vest, da je naš iskreno ljubljani, predobri soprog in oče, gospod

Josip Svetina
nadučitelj

sinoči ob 9. uri, po kratkem trpljenju v 53. letu starosti udano v Gospodu zaspal. 3108
Pogreb predraga rajnega se vrši jutri, dne 29. t. m. ob 10. uri dopoldne iz šolskega poslopja na tukajšnje pokopališče.
Nepozabnega priporočamo v blag spomin in pobožno molitev.

Žalujemo.

V Žaljni, dne 28. avgusta 1914.

Brez posebnih obvestil.

Več rabljenih

motornih koles

se kupi takoj. 3109
Ponudbe pod »motorna kolesa« na upravn. »Slov. Naroda«.

Zahvala.

Za blage dokaze iskrenega sočutja, ki so nam došli povodom smrti naše nepozabne soproge, matere, hčere, aneche, sestre, avakinje in tete, goape

Josipine Smielowski roj. Pok

kakor tudi za krasne poklonjene vence in za mnogobrojno spremstvo drage pokojnice k večnemu počitku, izrekamo vsem našo najsrčnejšo zahvalo.

V Ljubljani, dne 28. avgusta 1914.

3105

Žalujemo ostali.

Prodajalka

specer. in meš. stroke, z daljšo prakso, želi službe takoj ali pozneje. More tudi samostojno voditi filijalko. Naslov pove upravn. »Slov. Naroda«. 3042

Dovršen šestošolec se sprejme kot 3094

aspirant v lekarni

A. Šusteršič v Krškem.

Gospodična

za špecijsko in železno trgovino, ki je dobra prodajalka in zna navadno knjigovodstvo voditi v nemškem jeziku, se takoj sprejme. Začetna plača 40 K in vsa oskrba v hiši. 3076
Lastnoročno nemško pisane ponudbe na Kunstmaihle Weiss Bela, Belatincev, Ogrsko.

Kumno, pšenico, oves, fižol, vinski kamen, sploh vse dež. pridelke kupuje 3103

Anton Kolenc v Celju.

Kdor kaj ima, naj ponudi.

OVES.

Oddam 3-5 vagonov izbornega hribskega ovsa letošnjega pridelka po nizki dnevni ceni.

Naslov pove upravnistvo »Slov. Naroda«. 3098
Priložiti je znamko za odgovor.

SANATORIUM EMONA
ZA NOTRANJE IN KIRURGIČNE BOLEZNI.
POROČNISNICA.
LJUBLJANA, KOMENSKEGA ULICA 4
SEPIZIRANIK PR. MAR. DR. FR. DERGANČ

Edina primorska tovarna dvokoles "TRIBUNA"
Gorica, Tržaška ulica št. 20, prej pivovar Gorjup.
Velika eksportna zaloga dvokoles, sivalnih in kmetijskih strojev, gramofonov, orkestrijonov itd. itd.

F. BATJEL
Gorica, Stolna ulica št. 2-4.
Prodaja na obroke. Ceniki franko
P I 150/12/84. 3106

Poslano.

C. kr. okrajno sodišče v Ljubljani, oddelk I. kot skrbstvena oblast naznaja, da se dolgov g. Feliksa Schaschel v Ljubljani, katere le-ta naredi brez privoljenja svojega skrbnika g. Julija Elbert, trgovca v Ljubljani, ne bodo poplačevali. 3106

C. kr. okr. sodišče v Ljubljani, odd. I., dne 26. avgusta 1914.

Kupi se
VOZ

za enega konja, samca, (šteirerwagen), zapravljiček, obrabljen, ne predrag.
Ponudbe na P. Turk, Strelška ulica št. 22. 3095

Istotam se sprejme starejša, samostojna
kuharica.

Nogavice in druge pletenine, dalje perilo, ovratnike in v to stroko spadajoče blago dobite najceneje v specialni trgovini

A. & E. Skaberné

Mestni trg 10. 522

Velika izbira!

Solidna postrežba!

Pri nakupu različnega oblačilnega blaga se blagovolite obrniti na trdsko 523

A. & E. Skaberné

Mestni trg 10.

Na debelo in drobno.

Obstoji od leta 1833.

Izredno nizke cene!

Nobena družina brez aparata

„Gramola“

Prvo vrsten samoigralni godbeni stroj z nedoseg. reprodukcijo. Zahtevajte takoj cenik.

A. RASBERGER, Ljubljana, Sodna ulica št. 5.

Edina tovarniška zaloga pristnih gramofonov in umetniških gramofonskih plošč na Kranjskem.

Kolosalna izber!

Lastna delavnica za popravo vseh vrst gramofonov in drugih godbenih strojev, če se isti bili pri meni kupljeni ali ne. Zastopnik avstr. gramofonske družbe na Dunaju I. t. d. Ceniki zastoj in franko. 3513

Vojaški trpežni čevlji se dobe v zalogi tovarne

Peter Kozina & Ko.

Enotne cene K 14—, 17—, 20—. Nepremočljivo (Waterproof) usnje K 24—, 26—.

Ljubljana, Breg 20.